

JOGI FÓRUM PUBLIKÁCIÓ

A veszélyes állatok tartásának jogi szabályozása

Szerző:

dr. Nagy Csilla LL. M.

Budapest, 2023. augusztus 14.

I. Bevezetés

Hazánkban a veszélyes állat fogalmát Az Ávtv. és a VR. határozza meg. Az Ávtv. 20. § (1) bek. szerint „a veszélyes állatfajok körét e törvény végrehajtására kiadott rendelet állapítja meg. Veszélyes állatnak a veszélyes állatfajok egyedei minősülnek”.

A VR. 1. § alapján

„(1) E rendelet hatálya kiterjed

- a) a veszélyes állatfajok élő egyedeinek és más, nem házasított állatfajjal alkotott élő hibrid egyedeinek valamennyi fejlődési szakaszára, alakjára és állapotára, és
- b) azon, veszélyes állatfaj házasított fajjal, illetve házasított alfajjal alkotott hibridegyedeinek valamennyi fejlődési szakaszára, alakjára és állapotára, amelyeknek négy felmenő generációjából egy vagy több példány az 1-3. mellékletben szereplő valamely fajba tartozott, akkor is, ha az érintett hibridek nem szerepelnek a mellékletekben megnevezve.

(2) E rendelet hatálya nem terjed ki

- a) a Magyarországon vadászható nagyvadfajok vadsparkban, vadaskertben és vadfarmon tartott egyedeire,
- b) az 1-3. mellékletben szereplő fajok házasított formáinak egyedeire,
- c) a veszélyes állatfaj házasított fajjal, illetve házasított alfajjal alkotott legalább ötödik generációs hibridjeire,
- d) a veszélyes állatfajok állatkísérletekről szóló kormányrendeletben meghatározott intézményben kísérletek során felhasznált vagy ilyen felhasználásra szánt egyedeire,
- e) a Magyarországon őshonos állatfajok visszatelepítésre engedélyezett egyedeire,
- f) a szirti sas (*Aquila chrysaetos*) solymászati célból tartott egyedeire,
- g) az állatkertben hatósági eljárás során elhelyezett állat esetében az egyedre az elhelyezés első 12 hónapjában,
- h) az állatkertben védelme és sorsáról való gondoskodás keretében a területi természetvédelmi

hatóság (a továbbiakban: természetvédelmi hatóság) egyidejű értesítése mellett elhelyezett őshonos állat esetében az egyedre az elhelyezés első 12 hónapjában,
i) a természetes módon a szabadban előforduló egyedekre.

(3) Veszélyes állatfaj hibridje

a) más veszélyes állatfajjal alkotott hibrid esetén a szigorúbb besorolású faj veszélyességi kategóriájába,

b) nem veszélyes állatfajjal alkotott hibrid esetén a veszélyes állatfaj veszélyességi kategóriájába tartozik.”

A VR. 2. § alapján „A rendelet alkalmazásában veszélyes állat: az 1-3. mellékletben felsorolt fajok egyede, továbbá az 1. § (1) bekezdése szerinti hibridegyedek.”

A VR- 1-3. melléklete tartalmazza a veszélyes állatok három kategóriába tartozó fajokat, E három kategória az Ávtv. 20. § (2) bek. szerint:

a) különösen veszélyes állatfajok,

b) közepesen veszélyes állatfajok,

c) elővigyázatosságot igénylő állatfajok”

2. A veszélyes állatok tartására vonatkozó jogszabályok

A veszélyes állatok tartására vonatkoznak az általános állattartási követelmények, amely jogszabályi kötelezettséget a kifejezetten a veszélyes állatok tekintetében megalkotott jogszabályi kötelezettségek szigorítanak.

Veszélyes állatok tartásával kapcsolatos általános kötelezettséget határoz meg az Ávtv., a szankciókkal kapcsolatosan Szankciótv., a Bírságr., a hatáskörrel kapcsolatosan a Kijelölő r. és a Szakhat.r.

Az Ávtv., a Btk. a polgári jog területén a Ptk. az általános szabályokon túl tartalmaz rendelkezéseket kifejezetten a veszélyes állatok tartására is.

Az Ávtv. és a VR. a különösen veszélyes állatfajok, a közepesen veszélyes állatfajok, az elővigyázatosságot igénylő állatfajok tartására eltérő és egységes szabályokat is hoz.

3. A különösen veszélyes és a közepesen veszélyes állatfajok tartására vonatkozó jogszabályi előírások

Az Ávtv. 21. § (1) bek. szerint *„a különösen veszélyes állatfaj egyedét - kivéve ha e törvény végrehajtására kiadott rendelet eltérően rendelkezik - kizárólag állatkertben szabad tartani. A különösen veszélyes állatfaj egyedének tartására, szaporítására, elidegenítésére, másik állatkertbe történő át- vagy kihelyezésére, országba történő behozatalára, országból történő kivitelére, illetve bemutatására a állategészségügyi hatóság adhat engedélyt. Az engedély kizárólag abban az esetben adható meg, ha az egyed tartási feltételei - ideértve a tartáshoz, illetve szaporításhoz szükséges szakismeretet is - biztosítottak.”*

A VR. 4. § szerint

(2) Különösen veszélyes állatfaj egyede kizárólag

a) állatkertben, és

b) a (3) bekezdés szerinti korlátozással cirkuszi menaszériában tartható.

(3) Cirkuszi menaszéria számára kizárólag méreggel nem rendelkező különösen veszélyes állatfaj egyedének tartása és szaporítása engedélyezhető.

(4) Különösen veszélyes állatfaj egyedének tartására engedély akkor adható, ha az állatkert vagy a cirkuszi menaszéria

a) olyan cselekvőképes személyt alkalmaz az állat gondozására, aki a 7. § szerinti képesítéssel vagy szakmai tapasztalattal rendelkezik, és

b) amennyiben jogszabály másképp nem rendelkezik, biztosítja az állatkert és az állatotthon létesítésének, működésének és fenntartásának részletes szabályairól szóló miniszteri rendeletben előírt tartási és a 4. mellékletben előírt biztonsági feltételeket.

(5) Az 5. mellékletben felsorolt, méreggel rendelkező különösen veszélyes állatfaj egyedének tartására engedély akkor adható, ha az állatkert igazolja, hogy az állat marása, szúrása esetére biztosított az állatfaj mérge ellen használható antidótumhoz való hozzáférése.

(6) Az 5. mellékletben fel nem sorolt méreggel rendelkező különösen veszélyes állatfaj egyedének tartására engedély akkor adható, ha az állat marása, szúrása esetén folyamatosan biztosított a szükséges és szakszerű egészségügyi ellátás.

(7) A különösen veszélyes állatfaj egyedét tartó állatkertnek, cirkuszi menaszériának rendelkeznie kell az állat ártalmatlanítására alkalmas eszközzel. Amennyiben az eszköz használatához engedély vagy képzettség szükséges, az állat tartójának rendelkeznie kell olyan személlyel, aki az engedély vagy képzettség birtokában van. E személynek folyamatosan rendelkezésre kell állnia.”

A különösen veszélyes állatfajok körét a VR. 1. melléklete tartalmazza.

Az Ávtv. 21. § (2) bek. szerint „a közepesen veszélyes állatfaj egyedének tartására, szaporítására, elidegenítésére, megvételére, felügyeletének átengedésére, eladásra való felkínálására, országba történő behozatalára, országból történő kivitelére, illetve bemutatására a állategészségügyi hatóság adhat engedélyt. Az engedély kizárólag abban az esetben adható meg, ha a tartás, szaporítás, elidegenítés, felügyelet átengedése, eladásra való felkínálás, országba történő behozatal, illetve bemutatás a környezet nyugalmát és biztonságát nem sérti vagy veszélyezteti, és az egyed tartási feltételei - ideértve a tartáshoz, illetve szaporításhoz szükséges szakismeretet is - biztosítottak.”

A VR. 5. § szerint

„(2) Közepesen veszélyes állatfaj egyedének tartása azon természetes személynek engedélyezhető, aki

a) cselekvőképes,

b) a 7. § szerinti képesítéssel vagy szakmai tapasztalattal rendelkezik,

- c) rendelkezik a (6) bekezdés szerinti valamennyi szükséges hozzájáruló nyilatkozattal, és*
- d) amennyiben jogszabály másképp nem rendelkezik, biztosítja az állatkert és az állatotthon létesítésének, működésének és fenntartásának részletes szabályairól szóló miniszteri rendeletben előírt tartási és a 4. mellékletben előírt biztonsági feltételeket.*

(3) Közepesen veszélyes állatfaj egyedének tartása azon jogi személynek vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetnek engedélyezhető, amely

- a) olyan cselekvőképes személyt alkalmaz az állat gondozására, aki a 7. § szerinti képzéssel vagy szakmai tapasztalattal rendelkezik,*
- b) rendelkezik a (6) bekezdés szerinti valamennyi szükséges hozzájáruló nyilatkozattal, és*
- c) amennyiben jogszabály másképp nem rendelkezik, biztosítja az állatkert és az állatotthon létesítésének, működésének és fenntartásának részletes szabályairól szóló miniszteri rendeletben előírt tartási és a 4. mellékletben előírt biztonsági feltételeket.*

(4) A 6. mellékletben felsorolt, méreggel rendelkező közepesen veszélyes állatfaj egyedének tartására engedély akkor adható, ha a kérelmező igazolni tudja, hogy az állat marása, szúrása esetére biztosított az állatfaj mérge ellen használható antidótumhoz való hozzáférése.

(5) A 6. mellékletben fel nem sorolt méreggel rendelkező közepesen veszélyes állatfajok egyedének tartására engedély akkor adható, ha az állat marása, szúrása esetén folyamatosan biztosított a szükséges és szakszerű egészségügyi ellátás.

(6) A hozzájáruló nyilatkozatot a (7) és (8) bekezdésben foglalt kivétellel

- a) méreggel nem rendelkező veszélyes állat esetén a tervezett tartási hellyel közvetlenül szomszédos lakóingatlanok, vagy*
- b) méreggel rendelkező veszélyes állat esetén a közvetlenül szomszédos lakóingatlanokat is magába foglalóan a tartási hely szerinti lakóépület valamennyi lakóingatlana kétharmadának tulajdonosaitól vagy - amennyiben a tulajdonosnak nem az érintett lakóingatlan a lakóhelye - az ott*

életvitelszerűen tartózkodóktól kell beszerezni.”

A VR. 5. § (7)-(8) bek. szerint nem kell hozzájáruló nyilatkozat állatkert és cirkuszi menaszéria esetében, továbbá a veszélyes állatfajnak minősülő halfajok tartásához sem.

A közepesen veszélyes állatfajok körét a VR. 2. melléklete tartalmazza.

A Kijelölő r. 6/A. § (1) bek. alapján az Ávtv. 21. § (1) és (2) bek.-ében foglaltak tekintetében állategészségügyi hatóságként a természetvédelmi hatáskörben eljáró vármegyei kormányhivatal a (2) bek. alapján az országba történő behozatalának és országból történő kivitelének engedélyezése tekintetében állategészségügyi hatóságként a természetvédelmi hatáskörben eljáró Pest Vármegyei Kormányhivatal jár el.

A természetvédelmi hatáskörben eljáró vármegyei kormányhivatal illetékességét a VR. 11. § (4) bek. határozza meg. Eszerint a bejelentést

„a) tartási engedély hosszabbítása, valamint elidegenítési, országból történő kiviteli, felügyeleti átengedési és eladásra felkínálási engedély kérelmezése esetén a tényleges tartási hely,

b) szaporítási engedély kérelmezése esetén a szaporítási hely,

c) bemutatási engedély kérelmezése esetén a bemutatás helye,

d) egyéb esetekben a tervezett tartási hely

szerint illetékes természetvédelmi hatóságnak kell benyújtani.”

A VR. 13. § (2) bek. alapján: *„különösen és közepesen veszélyes állatfaj egyedeinek szaporítására engedély akkor adható, ha a szaporulat elhelyezése - az állatkert és az állatotthon létesítésének, működésének és fenntartásának részletes szabályairól szóló miniszteri rendeletben előírt tartási feltételek, valamint a rendelkezésre álló szakképzett személyek számának figyelembevételével - tartósan is biztosított.”* A (3) bek. alapján a *„szaporítási engedély a szaporulat három hónapos koráig jogosít a szaporulat tartására. Amennyiben a tenyésztésre használt példányok és a szaporulat*

tulajdonosa és tartási helye megegyezik, kérelemre a szaporulat további tartására egyszerűsített tartási engedély adható.”

A VR. 13. § (6) bek. alapján az állatkert és a cirkuszi menázséria - amennyiben jogszabály másképp nem rendelkezik - külön engedélyezési eljárás lefolytatása nélkül is jogosult az általa tartott különösen és közepesen veszélyes állatfajok egyedeinek szaporítására.

A VR. 7. § rendelkezik az állatgondozó kötelező képesítéséről ill. szakmai tapasztalatáról. Ezen rendelkezés szerint az állatgondozónak

„a) állatgondozó, állategészségügyi, állattenyésztő, vadgazdálkodási középfokú szakmai végzettségek valamelyikével,

b) biológus, zoológus, állatorvos, állattenyésztő, vadgazdálkodási, biológia szakos tanári felsőfokú szakmai végzettségek valamelyikével

c) állatkertben, vadsparkban, cirkuszban, kisállat-kereskedésben vagy kísérleti állatot tenyésztő, beszállító és felhasználó intézményben (a továbbiakban együtt: intézmény) a veszélyes állatok tartása területén szerzett legalább öt éves, a munkáltató által igazolt szakmai tapasztalattal, vagy

d) az adott fajcsoport tekintetében legalább öt év folyamatos, tartási engedéllyel igazolt tartási gyakorlattal kell rendelkeznie.”

4. Az elővigyázatosságot igénylő állatfajok tartására vonatkozó jogszabályi előírások

Az Ávtv. 21. § (3) bek. szerint *„az elővigyázatosságot igénylő állatfaj egyedének tartását, szaporítását, elidegenítését, tartásának átengedését, országba történő behozatalát a állategészségügyi hatóságnak be kell jelenteni. Az elővigyázatosságot igénylő állatfaj egyede akkor tartható, ha az egyed tartási feltételei - ideértve a tartáshoz, illetve szaporításhoz szükséges szakismeretet is - biztosítottak.”*

A VR. 21. § alapján

„(1) A tulajdonos - a 11. § (2) és (3) bekezdésében foglaltak kivételével - az elővigyázatosságot igénylő

állatfaj egyede tartását, szaporítását, elidegenítését, tartása átengedését, valamint országba történő behozatalát legkésőbb e tevékenység, illetve cselekmény megkezdését követő harminc napon belül bejelenti a természetvédelmi hatóságnak.

(2) Az elővigyázatosságot igénylő állatfaj egyedének tartási bejelentését - a (3) bekezdés szerinti kivétellel - egyedi azonosítóval ellátott egyedre kell megtenni.

(3) Amennyiben az elővigyázatosságot igénylő állatfaj egyede a bejelentést követően válik alkalmassá a jelölésre, legkésőbb az állat három hónapos koráig egyedi azonosítóval kell ellátni, és azt be kell jelenteni a természetvédelmi hatóságnak.”

A Kijelölő r. 6/A. § (1) bek. alapján az Ávtv. 21. § (3) bek.-ében ában foglaltak tekintetében állategészségügyi hatóságként a természetvédelmi hatáskörben eljáró vármegyei kormányhivatal jár el, a (2) bek. alapján országba történő behozatalának engedélyezése tekintetében állategészségügyi hatóságként a természetvédelmi hatáskörben eljáró Pest Vármegyei Kormányhivatal jár el.

A VR. 11. § (5) bek. alapján a „*bejelentést azon természetvédelmi hatóságnál kell megtenni, amely a tényleges tartás, illetve szaporítás helye szerint illetékes.*”

A VR. 11. § (3) bek. alapján a „*bejelentési kötelezettség nem vonatkozik a gazdasági célból tartott struccok egyedeire.*”

A VR. 11. § (2) bek. alapján állatkertek esetében az állatkert és az állatotthon létesítésének, működésének és fenntartásának részletes szabályairól szóló miniszteri rendelet szerint minden év március 1-jéig elkészített és benyújtott éves jelentés megfelel az Ávtv. 21. § (3) bek. szerinti bejelentésnek.

Az elővigyázatosságot igénylő állatfajok körét a VR. 3. melléklete tartalmazza.

A VR. 6. § szerint

(2) Elővigyázatosságot igénylő állatfaj egyedét olyan természetes személy tarthatja, aki

„a) cselekvőképes, és

b) amennyiben jogszabály másképp nem rendelkezik, biztosítja az állatkert és az állatotthon létesítésének, működésének és fenntartásának részletes szabályairól szóló miniszteri rendeletben előírt tartási és a 4. mellékletben előírt biztonsági feltételeket.

(3) Elővigyázatosságot igénylő állatfaj egyedét olyan jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet tarthatja, amely

a) cselekvőképes személyt alkalmaz az állat gondozására, és

b) amennyiben jogszabály másképp nem rendelkezik, biztosítja az állatkert és az állatotthon létesítésének, működésének és fenntartásának részletes szabályairól szóló miniszteri rendeletben előírt tartási és a 4. mellékletben előírt biztonsági feltételeket.”

5. Méreggel rendelkező állatokra vonatkozó előírások

A VR. 9. § alapján:

„(1) A 4. mellékletben szereplő biztonsági előírásoknak megfelelő akváriumon, inszektáriumon, illetve terráriumon jól láthatóan fel kell tüntetni a méreggel rendelkező állat veszélyét jelző figyelmeztetést.

(2) A méreggel rendelkező állatot tartalmazó akváriumot, inszektáriumot, illetve terráriumot csak olyan helyen szabad elhelyezni, ahonnan az egyed nem tud kiszökni.”

A VR. 10. § alapján *„méreggel rendelkező állattal kapcsolatos bármilyen közvetlen beavatkozást (különösen a takarítást, etetést, itatást, áthelyezést) kizárólag az állat tartója, illetve gondozója végezhet a sérülést megakadályozó szűrásbiztos védőkesztyű használatával, egy másik cselekvőképes természetes személy jelenlétében.”*

6. A veszélyes állatok tartására vonatkozó általános jogszabályi előírások

Az Ávtv. 21. § szerint

„(4) A veszélyes állat tartási helyeül szolgáló ingatlanon, ingatlanrészén a veszélyre felhívó, jól látható tartós jelzést kell elhelyezni, az állat fajának feltüntetésével.

(5) Az állattartó veszélyes állatát közterületen csak átmenetileg, közvetlen és állandó felügyelettel, ember és állat életét, testi épségét nem veszélyeztetve tarthatja.

(6) A veszélyes állat tartójának gondoskodnia kell az állat szökésének megakadályozásáról.”

A Kijelölő r. e tekintetben nem határozza meg pontosan az eljáró hatóságot, az eljáró hatóság tehát általános állatvédelmi hatóságként

az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi hatáskörben eljáró vármegyei kormányhivatal,

az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi hatáskörben eljáró járási hivatal (a továbbiakban ezen alcím tekintetében: járási hivatal),

a települési önkormányzat jegyzője, fővárosban a kerületi önkormányzat jegyzője, a Fővárosi Önkormányzat által közvetlenül igazgatott terület tekintetében a fővárosi főjegyző (a továbbiakban együtt: jegyző).

Az Ávtv. 24. § alapján *„a veszélyes állat tartójának felelősségére a Polgári Törvénykönyvnek a fokozott veszéllyel járó tevékenységet folytatókra vonatkozó szabályait kell alkalmazni”*.

A veszélyes állatok tartására vonatkozó részletes szabályozást a VR. tartalmazza. A szabályozás egy része egységesen vonatkozik a veszélyes állatok tartóira a VR. 1. § alábbi bekezdéseiben foglalt kivételekkel:

„(4) Az állatkert által tartott veszélyes állatok egyedeire e rendelet szabályait az állatkert és az állatotthon létesítésének, működésének és fenntartásának részletes szabályairól szóló miniszteri rendeletben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni azzal, hogy az állatkert működési engedélye az abban foglalt állatfajok és példányszámok tekintetében külön engedélyezési eljárás lefolytatása nélkül

feljogosítja az állatkeretet a veszélyes állatok egyedeinek tartására, szaporítására.

(5) Az e rendeletben meghatározott biztonsági előírások a cirkuszi menaszériába tartozó veszélyes állatok esetében a cirkuszi menaszéria létesítése és működtetése engedélyezésének, valamint fenntartásának részletes szabályairól szóló kormányrendelet eltérő rendelkezéseinek hiányában alkalmazandóak.”

(6) Az állatkereskedésben tartott veszélyes állatok minimális elhelyezési feltételeit a kedvtelésből tartott állatok tartásáról és forgalmazásáról szóló kormányrendelet határozza meg.

(9) A védett, fokozottan védett, az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős, valamint a nemzetközi egyezmények hatálya alá tartozó kiemelt természetvédelmi oltalomban részesülő veszélyes állatfajok egyedei tartásának, hasznosításának és bemutatásának engedélyezése során a védett állatfajok védelmére, tartására, hasznosítására és bemutatására vonatkozó részletes szabályokról szóló kormányrendelet szabályait kell alkalmazni az e rendeletben meghatározott biztonsági előírások figyelembevételével.”

A VR. 3. § alapján „veszélyes állat akkor tartható, ha az állat fizikai tulajdonságaira és képességeire figyelemmel kialakított tartási hely az állat szökésének vagy közterületre jutásának megakadályozására alkalmas.”

A VR. 4. melléklete tartalmazza a veszélyes állatok tartásának biztonsági feltételeit. A VR. 12. § (7) bek. szerint „a természetvédelmi hatóság a tartási engedélyében a 4. mellékletben szereplő biztonsági előírások alól felmentést adhat, amennyiben a kérelmező

a) a rendelet hatálybalépése előtt a kérdéses egyed már legalább egy éve teljesen biztonságos körülmények között tartotta,

b) új tartástechnológia esetén bizonyítani tudja, hogy az abban szereplő biztonsági előírások egyenértékűek vagy hatékonyabbak a 4. mellékletben szereplőknél.”

7. A veszélyes állatok tartási helyére vonatkozó általános jogszabályi előírások

Az Ávtv. 21. § szerint

„(4) A veszélyes állat tartási helyeül szolgáló ingatlanon, ingatlanrészben a veszélyre felhívó, jól látható tartós jelzést kell elhelyezni, az állat fájának feltüntetésével.

(6) A veszélyes állat tartójának gondoskodnia kell az állat szökésének megakadályozásáról.”

A VR. 1. § alapján:

„(7) Állat tartási helye nem maradhat az állat tartója vagy az állat felügyeletét ellátó természetes személy felügyelete nélkül úgy, hogy annál - az állat tartójával egy háztartásban élők kivételével - más természetes személy tartózkodik.

(8) A (7) bekezdésben foglaltak nem vonatkoznak az állatkerti bemutatóterekre, amennyiben biztosított, hogy nem férhetnek hozzá a látogatók az állatokhoz.”

8. A veszélyes állatok szállítására vonatkozó általános jogszabályi előírások

A VR. 8. § alapján

„(1) Veszélyes állat kizárólag olyan zárt eszközben szállítható, amelynek kialakítása alkalmas az állat szökésének megakadályozására.

(2) Veszélyes állatot kizárólag olyan zárt területre lehet a szállítóeszközből kiengedni, amelynek kialakítása alkalmas az állat szökésének megakadályozására.

(3) A különösen veszélyes állat és a méreggel rendelkező közepesen veszélyes állat szállítása során legalább két fő együttes jelenléte szükséges a szállítás teljes időtartama alatt.

(4) A különösen veszélyes állat és a méreggel rendelkező közepesen veszélyes állat szállítása során a szállítóeszköz külső felületére jól látható, veszélyre felhívó jelzést kell elhelyezni.”

9. A veszélyes állat elidegenítésére vonatkozó általános jogszabályi előírások

A VR. 14. § alapján

„(1) Amennyiben - az országból történő kivétel kivételével - az átruházást követően is biztosítottak a különösen és közepesen veszélyes állatfaj egyedének e rendeletben meghatározott tartási feltételei, a természetvédelmi hatóság engedélyezi az egyed elidegenítését.

(2) Veszélyes állat elidegenítése kizárólag a tartás helyéről közvetlenül, vagy állatkereskedésen keresztül engedélyezhető.”

A VR. részletesen meghatározza a behozatali, kiviteli, bemutatási, felügyelet átengedési, eladásra felkínálási engedély kötelező adattartalmát és megadásának feltételrendszerét.

10. A veszélyes állatok tartásával kapcsolatos bejelentési kötelezettség

A különösen veszélyes és közepesen veszélyes állatok tartásával kapcsolatos kérelmek, és az elővigyázatosságot igénylő állatfaj egyedének tartásával kapcsolatos bejelentések kötelező adattartalmát és formanyomtatványát, továbbá a csatolandó mellékleteket az Ávtv. és a VR. meghatározza.

A különösen és közepesen veszélyes állatfaj egyedének tartási és szaporítási és egyéb engedélyének kötelező adattartalmát a VR. meghatározza.

A Szakhat.r. 1. melléklete szerint a különösen és közepesen veszélyes állat tartására, szaporítására, elidegenítésére, megvételére, illetve bemutatására irányuló engedélyezési eljárásban az állattartás helyi szabályainak való megfelelés kérdésében a jegyző szakhatóságként jár el.

A VR. 12. § (6) bek. szerint *„a tartási engedély hatályossági ideje legfeljebb öt év lehet, az adott állatfaj általános élettartamának figyelembevételével. Az engedély hatálya kérelemre alkalmanként további öt évre meghosszabbítható, ha az engedély kiadására vonatkozó feltételek - a közepesen veszélyes állatfaj egyedére vonatkozó hozzájáruló nyilatkozatok kivételével -, azok ismételt vizsgálata*

alapján biztosítottak, és a kérelmező az engedély meghosszabbítását legalább harminc nappal a hatályossági idő lejártát megelőzően kérelmezi.”

11. A veszélyes állatok tartásáról vezetett hatósági nyilvántartás

Az Ávtv. 21. § (3a) bek. szerint a veszélyes állatnak minősülő hullóket, madarakat és emlősöket egyedi azonosítóval kell ellátni. A megjelölés módját a VR. 11. melléklete tartalmazza.

Az Ávtv. 21. § (7) bek. szerint *„az állategészségügyi hatóság nyilvántartja*

a) az állat tulajdonosának nevét és címét,

b) az állat felügyeletét ellátó természetes személy nevét, születési helyét és idejét, lakcímét, telefonszámát, elektronikus levélcímét,

c) az állat tartási helyét,

d) az állat faját, nemét, születési idejét, egyéb egyedi jellemzőit,

e) egyedileg jelölt állat esetén az állat azonosítására szolgáló adatokat.”

A VR. 22.§ (6) bek. szerint *„az egyedi azonosítóval jelölt veszélyes állatfajok egyedei külön-külön szerepelnek az adatbázisban, az egyedi azonosítóval nem jelölt veszélyes állatok pedig fajonkénti egyedszámmal”.*

Az Ávtv. 21. § (8) bek. és a VR. 22. § (4) bek. szerinti adatbázist a természetvédelemért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) működteti.

Az adatbázis célja a VR. 22. § (2) bek. alapján *„a veszélyes állatfajok, illetve egyedszámuk ismerete és ezen állatfajok tartásából és összegyedszámuk nagyságából adódó kockázatok kezelése”*

A Kijelölő r. 6/A. § (1) bek. alapján az Ávtv. 21. § (7)-(8) bek.-ében foglaltak tekintetében állategészségügyi hatóságként a természetvédelmi hatáskörben eljáró vármegyei kormányhivatal jár el.

A VR. 22.§ (5) alapján az adatbázis kezelője a miniszter, a természetvédelmi hatóság és az országos természetvédelmi hatóság.

A VR. 23. § (1) bek. alapján köteles az állat tartója adatszolgáltatásra az adatbázisba.

A VR. 23. § (2) bek. alapján „*az adatbázis kezelői*

a) az állat tartójának a tartás megszűnése miatt benyújtott kérelmére, illetve

b) az engedély hatályosságának lejárta után, amennyiben a 12. § (6) bekezdésében megállapított határidőn belül újabb tartási engedélykérelem nem érkezett,

hivatalból törlik az adatbázisból a vonatkozó adatokat, amennyiben bizonyított, hogy a veszélyes állat tartása megszűnt”.

A VR. 12. § (4) bek, szerint „*amennyiben a különösen és közepesen veszélyes hüllő-, madár- vagy emlősfaj egyede az engedélyezési eljárás lefolytatását követően válik alkalmassá a jelölésre, az engedélyben meghatározott időpontig - amelynek meghatározására az adott állatfaj átlagos növekedési ütemének és a 11. mellékletben szereplő jelölési módszerek alkalmazhatóságának figyelembevételével kerül sor - egyedi azonosítóval kell ellátni és a jelölés tényét be kell jelenteni a természetvédelmi hatóságnak.*” Az (5) bek. szerint a természetvédelmi hatóság az engedélyt az egyedileg meg nem jelölt, de később egyedi azonosítóval ellátott különösen és közepesen veszélyes hüllő-, madár- vagy emlősfaj egyede vonatkozásában - a jelölés megtörténtét követően - megfelelően módosítja.

12. A veszélyes állat eltűnése, elűzése, elhagyása, kitétele

Az Ávtv. 22. § (1) bek. szerint „*a veszélyes állat eltűnését a veszélyes állat tartója haladéktalanul köteles bejelenteni az állategészségügyi hatóságnak. Különösen és közepesen veszélyes állatfaj egyedének eltűnésekor a rendőrséget is értesíteni kell.*” A (2) bek. szerint „*veszélyes állat elhullását a veszélyes állat tartója 30 napon belül köteles bejelenteni az állategészségügyi hatóságnak.*”

Az Ávtv. 8. § alapján: *”az ember környezetében tartott állat, valamint a veszélyes állat tulajdonjogával, tartásával felhagyni nem szabad. Az állat elűzése, elhagyása vagy kitétele tilos.”*

A Kijelölő r. 6/A. § (11) bek. szerint *„ha a jegyző, illetve a járási hivatal az Ávtv. 6-8. §-aiban meghatározott rendelkezések megsértését észleli, illetve ezek megsértése miatt hozzá bejelentés érkezik, köteles haladéktalanul eljárni vagy a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóság intézkedését kezdeményezni.”*

A Kijelölő r. e tekintetben nem határozza meg pontosan az eljáró hatóságot, az eljáró hatóság tehát az általános állatvédelmi hatóságok.

A Btk. 244. § (1) bek. b) pontja szerint *„aki veszélyes állatát elűzi, elhagyja vagy kiteszi, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”*

13. A veszélyes állat tartására vonatkozó jogszabályi rendelkezésének megszegésének lehetséges szankciói

Az állatok tartására vonatkozó jogszabályi rendelkezésének lehetséges szankciói mellett a hatóság alkalmazhat kifejezetten a veszélyes állatok tartásával kapcsolatosan meghatározott szankciókat is, melyek az alábbiak:

Az Ávtv. 23. § alapján:

„(1) Ha a veszélyes állat tartója a jogszabályban, illetve az engedélyben foglalt feltételeket nem vagy nem megfelelően teljesíti, veszélyes állatot az előírt engedély nélkül tart, szaporít, elidegenít, eladásra felkínál, felügyeletét átengedi, bemutatja vagy behoz az országba, illetve bejelentési kötelezettségét elmulasztja, a állategészségügyi hatóság - a tulajdonos költségére, a feltételek biztosításáig - a veszélyes állat állatkertbe vagy más megfelelő helyre való szállítását rendelheti el.

(2) Ha az állattartó a állategészségügyi hatóság által előírt időpontig gondoskodik a jogszabályszerű

állattartási feltételek biztosításáról, úgy az (1) bekezdés szerint elszállított állatot részére vissza kell szolgáltatni, ellenkező esetben a állategészségügyi hatóság az állatot elkobozza és gondoskodik annak végleges elhelyezéséről. Ha az állat végleges elhelyezése csak rendszeres költségráfordítással biztosítható, a korábbi tulajdonos a jogsértés súlyától, ismétlődésétől függően legfeljebb 12 hónapra jutó költség fizetésére kötelezhető. Az elhelyezés eredménytelensége esetén az állat életét megengedett módon ki lehet oltani.”

A VR. 20. § (1) bek. alapján „a természetvédelmi hatóság visszavonhatja a veszélyes állat tartásáról, illetve szaporításáról szóló engedélyt, amennyiben

a) az engedélyezés feltételeiben kisebb hiányosság áll fenn - a hozzájáruló nyilatkozat visszavonása kivételével -, de az állat szökése nem lehetséges,

b) az engedély jogosultja a tevékenységét az engedélytől kis mértékben eltérve, az állatjóléti szempontokat maradéktalanul ki nem elégítő módon gyakorolja, vagy

c) az engedély jogosultja jelentősen hátráltatja a hatósági ellenőrzést, és

az elkövetett cselekmény súlya, ismételtsége, továbbá az abban rejlő kockázat mértéke és jellege az engedély visszavonását indokolja.”

A VR. 20. § (2) bek. alapján „a természetvédelmi hatóság visszavonja a veszélyes állat tartásáról, illetve szaporításáról szóló engedélyt, amennyiben

„a) az engedélyezés feltételeiben nagyobb hiányosságok állnak fenn - a hozzájáruló nyilatkozat visszavonása kivételével -, és az állat szökésének megakadályozása nem biztosított,

b) az engedély jogosultja a tevékenységét az engedélytől több ponton vagy nagymértékben eltérve, az állatjóléti szempontokkal össze nem egyeztethető módon gyakorolja,

c) az engedély jogosultja az állatgondozó személyében bekövetkezett változás bejelentését követő harminc napon belül nem gondoskodik megfelelő felelős személy alkalmazásáról, vagy

d) az engedély jogosultja megakadályozza a hatósági ellenőrzést.”

A VR. 20. § (3) bek. alapján „a természetvédelmi hatóság visszavonhatja az elidegenítési, behozatali,

kiviteli, bemutatási, másik állatkertbe át-, illetve kihelyezési, felügyelet átengedési, valamint eladásra való felkínálási engedélyt, amennyiben

a) az e rendeletben foglalt előírásokat nem teljesítik maradéktalanul, de ezzel embert és állatot nem veszélyeztetnek, vagy

b) az engedélyben foglaltaktól kis mértékben eltérnek, és

az elkövetett cselekmény súlya, ismételtsége, továbbá az abban rejlő kockázat mértéke és jellege az engedély visszavonását indokolja.”

A VR. 20. § (4) bek. alapján *„a természetvédelmi hatóság visszavonja az elidegenítési, behozatali, kiviteli, bemutatási, másik állatkertbe át-, illetve kihelyezési, felügyelet átengedési, valamint eladásra való felkínálási engedélyt, amennyiben az e rendeletben foglalt előírásokat embert és állatot veszélyeztető módon megsértik, vagy az engedélyben foglaltaktól lényegesen eltérnek.”*

Amennyiben az engedélyt visszavonták, A VR. 20. § (5) bek. alapján *„az újabb engedély kiadása a korábbi visszavonásától számított legfeljebb két évig - az engedély megadása feltételeinek fennállása esetén is - megtagadható. Az engedély kiadásának megtagadásánál a természetvédelmi hatóságnak figyelemmel kell lennie a jogsértés súlyára, céljára, időtartamára és a jogsértő magatartás ismételt tanúsítására.”*

A Bíróságr. az állatvédelmi szabályok általános megsértésén túl tartalmaz kifejezetten a veszélyes állatok engedély nélküli tartására is tényállást (szorzót a bírság alapösszegéhez), amennyiben a mulasztó engedélyhez kötött tevékenységet az engedélyben leírtaktól eltérően folytatott, valamint ember egészségét, testi épségét veszélyeztette.

A Btk. 359. § (1) bek. alapján *„aki*

a) veszélyes állatot engedély nélkül tart, szaporít, elidegenít, vagy az ország területére behoz,

b) a veszélyes állat tartására vonatkozó jogszabályban előírt biztonsági előírást megszegi, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

6. Zárszó

Annak ellenére, hogy a jogalkotó a veszélyes állatok tartását szigorúan szabályozza, és a szabályok megszegését szigorúan bünteti, napjainkban is egyre többen szereznek be és tartanak veszélyes állatokat.

A baj akkor keletkezik, amikor az állattartó későn ébred rá, hogy a veszélyes állatok tartása olyan kompetenciákat igényel, amellyel nem rendelkezik.

2019-ben egy Miskolc Város határában letelepedett cirkusz egyik karámjából szabadult ki hat teve, hat zebra és három póniló, az egyik tevét egy arra közlekedő autó el is ütötte.¹

Az Érdi Járási Ügyészség 2021. októberében vádat emelt egy férfi ellen, aki engedély nélkül, a hatóság tiltása ellenére magánállatkeretet tartott fenn, amelyben több állat is a veszélyes, különösen veszélyes és természetvédelmi szempontból jelentős állatfajok közé tartozott. A férfi ellen már korábban is eljárás indult ugyanebből az okból. Az akkori hatósági kioktatás ellenére tartott az állattartó ismét jogszabálysértő módon több oroszlánt, tarajos sült, sarkirókát és más fajta állatokat.²

A Komárom-Esztergom Vármegyei Kormányhivatal szintén 2021. októberében hét példány aligátorteknős kobzását rendelte el egy állattartótól.³

2023. májusában egy kifejlett, kb. 40 cm-es páncélhosszúságú aligátorteknőst észleltek a Morgó-patak dunai torkolata előtt.⁴

---

¹ <https://www.blikk.hu/aktualis/belfold/elgazoltak-egy-tevet-miskolcon/rnkf01n>

² <https://ugyeszseg.hu/veszelyes-allatokkal-mukodtetett-maganallatkeretet-fotokkal-a-pest-megyei-fogyeszseg-sajtokozlomenye/>, 2023.08.14.

³ Az állattartó a döntés ellen bírósághoz fordult. A Győri Törvényszék helybenhagyta a hatóság döntését. Az állattartó ekkor a Kúriához nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, de a Kúria Kfv.IV.37.284/2023/2. sz. ügyben meghozott végzésében megállapította, hogy a felülvizsgálati kérelem befogadásának feltételei nem álltak fenn.

Álláspontom szerint indokolt a veszélyes állatok tartásának szigorú szabályozása, és a differenciált szankcionálási rendszer alkalmazása. Az, hogy megelőzzük a veszélyes állatokkal kapcsolatosan a jövőben elkövetett jogsértéseket és ezzel megóvjuk az állatoknak és az embereknek is az életét, testi épségét, a következetes jogalkalmazáson és a lakossági észlelések és bejelentések gyakoriságán múlik.

---

⁴ https://hiuzhaz.blog.hu/2023/05/18/egy_idegen_a_morgoban

Jogszabályjegyzék

- 1998. évi XXVIII. törvény az állatok védelméről és kíméletéről (Ávtv.)
- 2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről (Btk.)
- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről (Ptk.)
- 2017. évi CXXV. törvény a közigazgatási szabályszegések szankcióiról (Szankciótv.)
- 85/2015. (XII. 17.) FM rendelet a veszélyes állatfajokról és egyedeik tartásának szabályairól (VR.)
- 244/1998. (XII. 31.) Korm. rendelet az állatvédelmi bírságról szóló (Bírságr.)
- 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről (Kijelölő r.)
- 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről (Szakhat.r.)